

Մ Ա Ս Ե Ա Յ Ա Ղ Ա Ի Ն Ի

Ա. Ի. Ե. Տ. Ա. Բ. Ե. Բ.

Հ Ա Յ Ա Ս Տ Ա Ն Ե Ա Յ Յ

ԹԵՄԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ

ՎԻՃԱԿԻՍ ՀԱՅՈՅ ՆԱԽԻՋԵԻԱՆԻ ԵՒ ՊԵՍԱՐԱՊԻՈՅ

ԱՏԵՆԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆՔ.

ալիջեւանի Հոգեւորական Կա-
ռավարութիւնը հարկ լինելով
առ ժամանակ մի գաղթեցընել
իւր սովորական գործողութիւն-
ներէն, օրագրական սահմա-
նադրութեամբ Առաջնորդա-
կան Ատենիս՝ որոշուեցաւ եւ
նշանակուեցաւ առժամանա-
կեայ Բարեկարգիչ եկեղեցեաց Հայոց Նախի-
ջեւանի եւ գիւղորէից նորին, Արժանապա-
տիւ Տէր Պօղոս Խոճեան քահանայն Մայր

եկեղեցւոյ Սրբոյ Լուսաւորչին, որ եւ Նախ-
անդամ էր Հոգեւոր Կառավարութեան տե-
ղոյն: Ըստ այսմ եւ հրամաններ գրուեցան
ամենայն եկեղեցականաց եւ երէցփոխանաց
քաղաքին եւ գիւղորէից, որ սովորական խըն-
դիրներու համար երթան խորհուրդ հար-
ցանելու եւ հրաման խնդրելու ի Բարեկարգ-
չէն. իսկ ծանր կամ կարեւորագոյն խնդիր-
ները՝ Առաջնորդական Ատենիս հարցուին
անպատճառ ամփոփումներով ոչ միայն միայն
Հոկտեմբերի 16. — Օրագրական սահմանա-

գրութեամբ նշանակուեցաւ օգնական Բարեկարգչին եկեղեցեաց Նախիջեւանի Արժանապատիւ Տէր Նիկողայոս քահանայն Սաղիմեան, որ եւ գրուեցաւ Գործակալ եկեղեցեաց գիւղօրէիցն Նախիջեւանի :

Հոկտեմբերի 23. — Ըստ վկայութեան միաբան քահանայից Մայր եկեղեցւոյ Սրբոյ Լուսաւորչին Նախիջեւանի, եւ ըստ խնդրոյ ոմանց ի մեծապատիւ Ժողովրդականաց նոյն եկեղեցւոյ, հրաման տրուեցաւ Ոսկերչեան Կարապետ եւ Մարգսեան Մարգար գալիւրնէրուն ուրար ձգելու եկեղեցւոյ մէջ :

— Մոսկուայի Հոգեւորական Կառավարութեանը Անդամ Արժանապատիւ Տէր Յարութիւն Աւագ

Թիւն Աւագ քահանայն Կէօքչեանց, ըստ խնդրոյ եւ ըստ առաջարկութեան Վսեմափայլ Հոգաբարձուն եկեղեցեաց Հայոց որ ի Մոսկուա եւ ի Փեթերպուրկ՝ Աղա Խաչատրոյ Յովակիմեան Լազարեանց, ընդունեցաւ Վեհափառ Կաթողիկոսէն աւանակուող Խաչ պարանոցի :

— Նախիջեւանի Ս. Թէոդորոս եկեղեցւոյ երէցփոխան Թադէոս Աղայն Քէօլլէ-Շահինեան, հաճեցաւ Թօփոխ գիւղին Արժանապատիւ Տէր Գրիգոր Պարտախճեանց քահանային երկու որդւոց առաջին տարւոյ դատարար Կոթեան Թոշակը՝ ինքնայօժար հատուցանել Խալիպեան Ուսումնարանին, որում այս տարի աշակերտեցան այն պատանիները :

Կ Ա Ն Ո Ն Ա Գ Ի Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ք

ՍՐԲԱԶԱՆ ՏԵԱՌՆ

ՅՈՎՍԵՓԱՅ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ԵՐԿԱՅՆԱՐԱԶՈՒԿ ԱՐԴԱՌԹԵԱՆՑ

ՎԱՄՆ

ՀՈԳԵՒՈՐ ԳԱՏԱՐԱՆԻՆ ՆԱԽԻՋԵԱՆԻ.

ՄԱՍՆ ՀԻՆԳԵՐՈՐԳ

Վասն արդեանց Լուսանկար մօտ մերոյ արքոյ Արքոպոյն Էջմիածնի, Վսնիցն, եւ Առաջնորդին :

Արդիւնք արքոյ Արքոպոյն եւն այսոքիկ.

Ա.

Յառաջին ժամանակն, մինչ Տեառն ողորմութեամբ ի մեռած աշխարհի եաք, եւ ջեաք ցրուեալք ի զանազան իշխանութիւնս, ի Լուսաւորչէ անտի գոյր սովորութիւն, որ Սրբազան Հայրապետքն մեր, երեք տարին մի անգամ, ըստ բոլոյ սուրբ Երրորդութեանն, ելանէին յամենայն վիճակս Հայաստանեայց անձամբ անձին, եւ շրջէին ի մէջ հաւատացելոցն. հաստատէին զխախտեալ կարգսն, եւ ի բաց բառնային զեկամուտ կարգսն ապականութեան, երբ ուրեք գտանիւր. եւ զսահմանեալ հասս եւ իրաւունս սուրբ Լուսաւորչին

նաւորչին եւ որդւոց իւրոց առնուին ի պետս շինութեան Հայրապետարանին, այսինքն եւ սուրբ Արքոպոյն Էջմիածնի, որպէս ժառանգ ցուցանեն մեզ նախնի սահմանադրութիւնքն եւ կարգքն մերս սրբոյ եկեղեցւոյ : Իսկ մինչ ազգք մեր վասն մեղաց սփռեցան ընդ ամենայն աշխարհ ի զանազան իշխանութիւնս բռնակալաց, եւ անկարելի եղեւ նոցա կատարել այս գործ եւ պարտաւորութիւն, տահմանցին զփոխանորդս, զորս եւ *Նուիրակ* անուանեցին, որք ըստ վերոյ բռնոյն՝ նոքա շրջեսցին ամենայն ուրեք, եւ զսահմանեալ կարգսն հաստատուն պահեսցեն : Վասն որոյ՝ զոր ինչ պատիւ նուիրակացն այնոցիկ տան ամենայն ուրեք, այն ամենայն պատկանի Սրբազան Հայրապետացն սրբոյ Արքոպոյն, ըստ որում փոխանորդ են նոցա : Վասն որոյ եւ սոքա ունին ընդհանուր իշխանութիւն ամենայն ուրեք ի վերայ կարգաց եւ սահմանաց եկեղեցւոյ խօսել, եւ վրեժխնդիր եւս լինել :

Բայց այս կարգ գեղեցիկ ի ՌՃՀԴ բուականէն մերմէ մինչեւ ցայժմ այնքան խառնակեալ յեղաշրջեալ ե ի փառասիրաց եւ յախտամուտաց, մինչ զի գծողութեամբ իւրեանց անուանեալ կոչեն *ժայրագոյն Նուիրակ*. որ ոչ